

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

**СИСТЕМИ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПРОЄКТУВАННЯ
В МАРКШЕЙДЕРСЬКІЙ СПРАВІ**

Затверджено на засіданні кафедри
гірничої справи
Протокол № 1 від 04.09.2025 р.

Запоріжжя 2025

УКЛАДАЧ(І):

Назаренко Валентин Олексійович, доктор технічних наук, професор,
професор кафедри гірничої справи.

УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
«Сучасні методи маркшейдерського
забезпечення процесів видобування
корисних копалин»

Валентин НАЗАРЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри
гірничої справи

Іван САХНО

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Опис курсу.

Дисципліна спеціальної підготовки «Системи автоматизованого проєктування в маркшейдерській справі» є вибірковою для вивчення за освітньо-професійною програмою «Сучасні методи маркшейдерського забезпечення процесів видобування корисних копалин» і спрямована на набуття компетентностей в сфері застосування програмного забезпечення сучасних геоінформаційних систем для структурування і математичної обробки геологічної, топографічної і маркшейдерсько-геодезичної інформації з метою створення математичних, графічних моделей місцевості, гірничих виробок, масиву гірських порід та оформлення гірничо-графічної документації.

У виробничій діяльності гірничодобувного підприємства особливу увагу займає геолого-маркшейдерська служба. Враховуючи ту обставину, що дані цієї служби є джерелом первинної інформації про геометрію гірничих виробок, темпи та характеристики прохідницьких та очисних робіт, кількість і якісні показники видобутої корисної копалини, можна говорити про те, що саме тут знаходиться початок інформаційних потоків та від якості цієї інформації багато в чому залежить ефективність роботи підприємства загалом. Особливістю роботи геолого-маркшейдерської служби є необхідність оперування великими обсягами різноманітної інформації, що накопичується десятками років. І це дані польових вимірів, та його похідні – координатна основа підприємства, і великі масиви просторово пов'язаної чисельної інформації, і, нарешті, графічна документація різного характеру. Спільний аналіз всіх цих даних є дуже трудомістким і скрупульозним процесом, де комп'ютерні інформаційні технології можуть принести найбільший ефект, взявши на себе стандартні операції та обчислення, знизивши ймовірність суб'єктивних помилок і забезпечивши надійне зберігання і швидкий доступ до великих масивів даних.

Системи автоматизованого проєктування мають надзвичайно широкий спектр застосування: кадастрові системи, маркшейдерія, інженерне вишукування та проєктування, військова справа, регіональне управління і планування і т. ін. САПР є інструментом міждисциплінарних проєктів, пов'язаних з глобальними, регіональними та локальними проблемами охорони і раціонального використання природних ресурсів (моніторинг, моделювання, прогнозування). Методологічною основою технології є просторово – часове інформаційне моделювання (математичні, картографічні моделі); теорія і методологія організації баз даних, методи машинної графіки та обробки зображень.

Для набуття стійких професійних навичок передбачено виконання низки практично-розрахункових та графічних робіт, що пов'язані з вибором конкретної САПР для створення тих чи інших інформаційних

систем з урахуванням вимог для розв'язування поставленої задачі. Дисципліна спрямована на напрацювання практичних навичок створення та аналізу електронних планів в системі автоматизації камеральних маркшейдерсько-геологічних роботах. Деякі розрахунково-графічні роботи передбачено виконувати на основі реальних планів гірничих робіт підприємств Групи МЕТІНВЕСТ.

Дисципліна «Системи автоматизованого проектування в маркшейдерській справі» містить певні елементи творчості, навчає робити узагальнюючі висновки в процесі розв'язування конкретних складних гірничо-інженерних задач. Отримані знання можуть будуть використані в професійній діяльності при роботі у маркшейдерських підрозділах шахт, рудників та кар'єрів під час проектування і планування розвитку гірничих робіт, в проєктних і науково-технічних організаціях.

Вимоги:

- відповідні до бакалаврського рівня освіти базові знання з вищої математики; математичної статистики; інженерної, прикладної комп'ютерної, топографічної та маркшейдерської графіки; загальної та структурної геології і геометрії надр; основних технологічних процесів з видобутку корисних копалин; методики та технології виконання геодезично-маркшейдерських вимірювань;
- курсом передбачено написання тез/статті;
- наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel, AutoCAD;
- наявність особистого логіну та паролю в Moodle.

Програмні результати навчання:

- розуміння стану та перспектив розвитку САПР, місце САПР серед інших інформаційних систем;
- розуміння основних принципів побудови САПР, особливостей програмних та інструментальних САПР;
- здатність застосовувати САПР в маркшейдерії та охороні навколишнього середовища;
- спроможність застосовувати математичні способи обробки інформації з використанням комп'ютерних технологій;
- здатність вибирати САПР для створення різноманітних інформаційних систем з урахуванням вимог для розв'язування поставленої задачі;
- здатність створювати та аналізувати електронні карти і плани місцевості та гірничих виробок;
- здатність створювати маркшейдерську графічно-обчислювальну документацію із використанням спеціалізованих систем автоматизованого проектування.

Організація курсу, форми та методи навчання.

Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle — з одного боку, та проблемно орієнтованих практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок — з іншого.

Практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій і реальних кейсів. Окрім роботи на цих заняттях від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи. Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. Підсумковий іспит включатиме питання у вигляді тестових завдань.

Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».

З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.

Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

Мова освітнього процесу: українська (окремі джерела інформації, інфографіка та/або візуалізація матеріалів курсу – частково англійською)

2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Тема 1. Поняття про системи автоматизації маркшейдерських робіт.

Предмет та завдання курсу. Історія САПР. Визначення геоінформаційної системи. Класифікація сучасних САПР. Ознайомлення з САПР системами. Особливості САПР AutoCad/САМАРА. Основні поняття, терміни та визначення.

Тема 2. Функціональні можливості та структура географічних інформаційних систем.

Функціональні компоненти Системи автоматизованого проектування. Узагальнена структура САПР і схема її побудови. Базові компоненти САПР. Географічні й атрибутивні дані. Склад САПР AutoCad/САМАРА.

Тема 3. Джерела геопросторових даних в геоінформаційних системах.

Збір просторово-часових даних у САПР AutoCad/САМАРА. Джерела та методи отримання даних . Підготовка файлу креслення. Поняття про одиниці вимірювання та їх встановлення. Робота з командною строкою. Створення та редагування слоїв.

Тема 4. Моделі просторових даних у САПР AutoCad/САМАРА.

Моделі візуального відображення інформації. Аналого-цифрове перетворення даних. Якість цифрових карт. Моделювання поверхонь. Растрові цифрові моделі місцевості. Нерегулярні триангуляційні мережі (TIN). Робота з пластами та їх аналіз. Робота з поверхнями (пластами) в системі САМАРА/Fata morgana. Створення моделей пластів в залежності від типу вихідної інформації, аналіз і виконання математичних операцій

Тема 5. Ознайомлення з робочим інтерфейсом САПР AutoCad/САМАРА.

Конфігурація системи САМАРА. Налаштування програми для роботи Креслення простих примітивів. Застосування параметрів та опцій при виконанні команд. Способи виділення примітивів та їх груп. Розміщення графічної інформації по слоях. Загальні властивості примітивів, їх редагування.

Тема 6. Призначення 3D-даних виробкам.

Занесення інформації по висотним зйомкам та побудова просторових моделей виробок. Ведення бази даних тахеометричних зйомок. Вивчення способів занесення знімальної інформації за результатами тахеометричної зйомки. Ведення бази даних розвідувальних свердловин. Занесення інформації по розвідувальних свердловинах, створення каталогу порід, побудова свердловин і структурних колонок.

3 ОБСЯГ І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна є вибірковою компонентом освітньо-професійної програми «Сучасні методи маркшейдерського забезпечення процесів видобування корисних копалин»

Семестр	Кількість тижнів	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин						Форма контролю
			Загальний обсяг	аудиторних			СРС		
				всього	у тому числі:				
					Л	ЛБ		ПЗ	
1	17	5	150	51	17		34	99	3

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
1.	Поняття про системи автоматизації маркшейдерських робіт	24	2	4	-	18
2.	Функціональні можливості та структура географічних інформаційних систем	26	4	6	-	16
3.	Джерела геопросторових даних в геоінформаційних системах	22	2	6	-	14
4.	Моделі просторових даних у САПР AutoCad/CAMARA	26	4	6	-	16
5.	Ознайомлення з робочим інтерфейсом САПР AutoCad/CAMARA	22	2	6	-	14
6.	Призначення 3D-даних виробкам	30	4	8	-	18
Усього годин		150	18	36	-	96

Тут і далі: Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

4.1 Розподіл балів за контрольними точками

Види контр. точок	Тижні																		Всього	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Робота на практичних заняттях				6			6				6					6			30	
Захист індивідуальних завдань								15										15	30	
Модульні контрольні роботи									20										20	40
Всього	47									53									100	

4.2 Зміст та вимоги до контрольних точок

Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	<p>Оцінка за роботу на практичному (семінарському) занятті оголошується наприкінці заняття і може бути оскаржена одразу ж.</p> <p>Мах 6 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – студент дав пряму і релевантну відповідь на поставлене питання з використанням обґрунтованого посилання на теоретичний матеріал та варіації зміни відповідь на зміну вхідних умов, в т.ч. у вигляді додаткових запитань / зміг стисло формалізувати вербально сутність проблеми за ситуацією, ідентифікувати ключові складові і пріоритети вирішення, запропонував логічне розв'язання (4 бали); – оцінка ініціативності у роботі над проблемою, логічності та структурованості відповіді, здатності комунікувати у команді та під впливом негативних факторів, в т.ч. під тиском викладача та/або групи, вміння вести дискусію та бути критичним та самокритичним (2 бали)
Виконання та захист індивідуального завдання	<p>Вирішене індивідуальне завдання згідно зі своїм варіантом у вигляді файлу *.docx, або *.pdf розміщується у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом тижня після завершення терміну подачі. Оскарження оцінки може бути здійснене на останньому практичному занятті модуля.</p> <p>Невчасно складене</p> <p>Мах 15 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідь характеризує уміння студента виявляти проблему; формулювати гіпотези; обирати адекватні методи та інструментальні засоби; збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання (5 балів); – студент вирішив індивідуальне завдання, в якому отримав правильну відповідь, вільно володіє станом питання; обґрунтовано і осмислено обирає методику розрахунків (5 балів); – студент під час презентації / захисту індивідуального завдання демонструє володіння термінологічним апаратом, відповідає на запитання, здатний швидко адаптувати позицію під зміни у вихідному ситуаційному завданні (5 бали)
Модульні контрольні роботи	<p>МКР виконуються в Moodle під час останнього практичного заняття в модулі за 1 годину 10 хвилин. В разі неявки або неможливості виконання МКР з поважних причин на таке заняття допускається відкриття виконання МКР за погодженням з викладачем в інший час асинхронно. Кількість спроб не обмежується, однак обмеження по часу виконання МКР залишається. Кожна модульна контрольна робота включає блок тестових завдань та задач з матеріалу модуля (мах 20 балів). Тестові завдання являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю. Задачі передбачають обґрунтування порядку розв'язання проблем, виконання розрахунків. Тести оцінюються за співпадінням з правильною відповіддю. При розв'язанні задач оцінюється логіка і обґрунтованість розв'язання, правильність арифметичних розрахунків.</p>

Додаткові зауваження:

– студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](http://Polytechnic(metinvest.university))) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій ([Академічні політики : Polytechnic \(metinvest.university\)](http://Polytechnic(metinvest.university)));

– оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях, не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;

– викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

4.3 Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

Форма підсумкового контролю	Залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення додаткових контрольних заходів
Умови допуску до підсумкового контролю	якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання
Порядок визначення підсумкової оцінки	<ul style="list-style-type: none"> – якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях; – в разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік».

Відповідність між прийнятими в університеті шкалами оцінки

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів	Незадовільно	Незалік

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
		навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом		
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

4.4 Особливі підходи до визнання результатів навчання

– В разі, якщо здобувач освіти хотів би самостійно вивчити певні курси з проблематики автоматизованого проєктування в маркшейдерській справі (наприклад, Coursera, UdeMy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів вітчизняних та/або закордонних університетів), то 1) доцільно звернутися до списку рекомендованих вебресурсів або проконсультуватися з викладачем на предмет релевантності самосійтно знайденого освітнього ресурсу програмі дисципліни; 2) в разі успішності опанування такого курсу, яке підтверджується сертифікатом або іншим способом, такому здобувачу у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](http://polytechnic.metinvest.university), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного контролю;

– В разі, якщо здобувач освіти реалізував певний вид наукової роботи (тези, стаття, результативна участь у студентській олімпіаді тощо), то у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](http://polytechnic.metinvest.university), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного або навіть підсумкового контролю; консультацію з питань визнання результатів неформальної та інформальної освіти можна отримати в уповноваженої особи від кафедри, яка викладає дисципліну; перелік таких осіб можна знайти за посиланням [Студентам : Polytechnic \(metinvest.university\)](http://polytechnic.metinvest.university).

4 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

1. НПАОН 74.2-1.07-21. Правила виконання маркшейдерських робіт під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин. [Чинний від 2021-02-27]. Вид. офіц. Київ, 2021. 260 с.
2. Маркшейдерські роботи на вугільних шахтах та розрізах. Інструкція / за ред. М. Є.Капланець та ін. Вид. офіц. Донецьк : ТОВ "АЛАН", 2001. 264 с.
3. Walker J., Awange J. Surveying for Civil and Mine Engineers. Acquire the Skills in Weeks. Springer, 2020. 411 p. DOI: doi.org/10.1007/978- 3-030-45803-4.
4. Walker J., Awange J. Surveying for Civil and Mine Engineers. Theory, Workshops, and Practicals. Springer, 2018. 271 p. DOI: 10.1007/978- 3-319-53129-8.

Додаткові

5. Young L. E. A Study of Mine Surveying Methods and Their Applications to Mining Engineering. Forgotten Books, 2018. 60 p.
6. Surveying for mine surveyors. Johannesburg : Institute of Mine Surveyors, 2004. 493 p.
7. Swamy P. R., Suresh V. Mine surveying-II for all mining courses. Planet Publishing House, 2019. 200 p.

-
8. Правила безпеки у вугільних шахтах : затв. наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 22.03.2010 р. № 62. Дата оновлення: 02.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0398-10#Text> (дата звернення: 15.08.2025).
 9. Правила безпеки під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин підземним способом : затв. наказом Міністерства соціальної політики України від 23.12.2016 р. № 1592. Дата оновлення: 02.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0129-17#Text> (дата звернення: 15.08.2025).
 10. Nazarenko V. O., Brui H. V., Krivoruchko A. O., Levytskyi V. H. Angular measurement errors in underground mine surveying reference networks. Технічна інженерія. 2024. № 1(93). С. 406-414. DOI: [https://doi.org/10.26642/ten-2024-1\(93\)-406-414](https://doi.org/10.26642/ten-2024-1(93)-406-414).
 11. Nazarenko V. O., Brui H. V., Kuchin O. S. Determination of design indicators of earth surface deformations for mineable buildings and structures. Geo-Technical Mechanics. 2023. №167. С. 119-128. DOI: <https://doi.org/10.15407/geotm2023.167.119>.
 12. Young L. E. Study of Mine Surveying Methods. Forgotten Books, 2019. 59 p. URL: <https://read.kortext.com/inventory/search/2611984>. 14
 13. Surface Mining Technology / Ali Elbeblawi et al. 1st Edition. Springer Nature, 2021. 299 p. URL: <https://read.kortext.com/inventory/search/1610342>.
 14. Mritunjoy S. Environmental Impacts of Mining. 2nd Edition. Taylor and Francis, 2021. 375 p. URL: <https://read.kortext.com/inventory/search/876065>.
 15. Evolutionary and Revolutionary Technologies for Mining. Washington : National Academies Press, 2002. 148 p. URL: <https://read.kortext.com/inventory/search/1274680>.
 16. Uren J., Price B. Surveying for Engineers. 5th Edition. Bloomsbury Publishing, 2018. 817 p. URL: <https://read.kortext.com/inventory/search/36872>.
 17. Spearing A. J. S., Liqiang Ma, Cong-An Ma. Mine Design, Planning and Sustainable Exploitation in the Digital Age. Taylor and Francis, 2022. 447 p. URL: <https://read.kortext.com/inventory/search/1991476>.

Web-ресурси

18. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 15.08.2025).
19. Національна бібліотека України ім. Вернадського : веб-сайт. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
20. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого : вебсайт. URL: <https://nlu.org.ua/> (дата звернення: 15.08.2025).
21. Kortext : веб-сайт. URL: <https://kortext.com/> (дата звернення: 15.08.2025).
22. Research4life : веб-сайт. URL: <https://portal.research4life.org/> (дата звернення: 16.05.2024). 6. Інституційний репозитарій ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» : веб-сайт. URL: <https://dspace.mipolytech.education/home> (дата звернення: 15.08.2025).
23. Центральна державна науково-технічна бібліотека гірничометалургійного комплексу України : веб-сайт. URL: <http://cgntb.dp.ua/> (дата звернення: 15.08.2025).

5 АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

- **Академічна недоброчесність** вигляді академічного плагіату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – **відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.**

- В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу.

- Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

- Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

- Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

- Використання ШІ не заборонене, разом з тим, воно має здійснюватися відповідально і з урахуванням «живих» політик щодо використання ШІ в Університеті: студент відповідає за повноту, вірогідність інформації, яка була згенерована/знайдена з використанням великих мовних моделей, здатний ідентифікувати у відповіді, яка частина інформації отримана з використанням технологій ШІ, а що є його власним здобутком/позицією.

- Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: [Академічні політики - Polytechnic \(metinvest.university\)](https://www.metinvest.university.ua/uk/academic-policy)